LATVIEŠU VĒSTNESIS

LATVIAN NEWS BULLETIN

The policy of this Newspaper is to provide our Latvian people in exile with all available news of importance concerning the world's happenings, of political, economic, cultural or social significance. And our special aim is to present the humanitarian ideals and achievements of the great Democracies — the United States of America and the British Empire. This aim, we know, will help maintain the spiritual and cultural unity of the Latvian people and — of all things — will yield hopes for a safer and happier future.

Izdevējs un galvenais redaktors — Publisher and Editor-in-Chief: Viktors Baltkājis

Redakcija-Editorial Office: Hotel Convikt, Dillingen/Donau, Bayern (13b)

Iznāk divi reizes nedēļā — Published twice a week

Nr. 87 (89) Trešdien, 1946. g. 6. novembrī **Dillingenā**

R. Vilnis

Mēs gribam demokratisku pārstāvību

Šinīs dienās, kad mēs atkal prātojam un gudrojam, kas gan būtu mūsu uzticības vērts, lai mūs — trimdiniekus pārstāvētu mūsu bēgļu organizācijās, mēs skaidri redzam, ka esam tieši vai netieši dalībnieki vairāku grupu cīņās. Mēs esam sapratuši, ka savas likumīgās tiesības uz tautiešu pārstāvību ir pieteikuši Latvijas pēdējās demokratiskās Saeimas pāri palikušie locekļi. Tanī pat laikā mēs pārāk bieži esam spiesti vērot, ka uz šādām tiesībām pretendē arī daudzi no mūsu vidus, kas pie varas bijuši vēlākā laikā — pēc mūsu likumīgās Saeimas darbības pārtraukšanas un jo sevišķi sekojošo okupāciju gados. Nesaukšu nevienu vārdā. Lasītājiem tie zināmi kā no trimdas laikrakstiem, tā arī no nemitīgām cīņām un ķīviņiem pašu nometnēs.

Ko nu mēs darīsim? Mūsu Latvija ir cietusi tik ļoti, ka reizēm ir pamats teikt: Latvijas patlaban nav. Vācijā un vēl dažās citās valstīs mēs — trimdinieki esam labi ja 150.000 cilvēku, t. i., tikai 1/15 visas mūsu tautas. Mūsu vidū tomēr daudz inteliģences pārstāvju un līdz pilnvērtīgu pilsoņu tiesībām nobriedušas jaunatnes. Tātad no mums var daudz prasīt. No kurienes mēs tad sāksim? No Latvijas, kad tā pārtrauca savas demokratiskās gaitas, vai arī no tiem laikiem, kad par mums noteica svešas domas un, vēl ļaunāk, svešas varas? Vai būvēsim jauno Latviju uz demokratijas pamatiem vai arī uz svešu varu un okupantu gribētiem līdzdarbiniekiem vai pat vadītājiem? Mūsu bēgļu LCP un LCK, apgabalu komiteju, padomju u. c. organu vēlēšanas, diemžēl, nav tā noorganizētas un ievadītas, ka mēs ar savas gribas izpaudumu varētu pateikt savu nepārprotamu atbildi. Trimdiniekiem nemaz nav iespēju zināt visu izvēlamo personu pārliecību. Bet mēs varam gan darīt tik daudz, ka katrs sevī izšķiramies, kurš ceļš mums ejams.

Demokratiskās Latvijas agrāko likumīgo pārstāvju mūsu vidū ir maz, jo 12 gados viņu saime stipri sarukusi, savu tiesu prasot nāvei, deportācijām, mocībām un citām nenovēršamībām. Viņu - demokratijas vairāk vai mazāk slēpto antagonistu ir daudz, jo par tādiem rūpējies notikumu risinājums un svešu varu spaidu vai mākslīgu vilinājumu diktējums. Pati dzīve prasa, lai šīs pēdējās grupas vai grupu pārstāvji un aktīvisti atkāpjas demokratijas pārstāvju priekšā. Te kompromisu nedrīkst būt. Ar to mēs nekā nezaudēsim, bet tikai iegūsim. Negrozāms ir vēstures likums, ka katrai tautai ir tāda vadība un valdība, kādu tā izpelnās. Mums pašiem tagad dota iespēja veidot sākumu mūsu nākotnes vadībai. Ja mēs kaut ko jau esam uzcēluši un nepareizi uzcēluši, tad vēl ir laiks to labot. Mūsu vienīgais uzdevums ir ticēt demokratijai un pierādīt šo ticību savos darbos.

Es esmu viens no jaunās paaudzes. Es gribu, lai demokratiskās Latvijas vīri, kas tagad no jauna grib likt savas tiesības un spējas par mums visiem, zina, ka viņi nav vieni. Arī pēc 12 gadiem mūsu jaunatnē ir paglabušās demokratisma idejas un paļāvība, ka Latvijas jauno ēku cels Latvijas demokratiskie architekti un visa tauta, kas pati zinās un pratīs dot viņiem cienīgus palīgus un pēctečus. Ja mēs šo darbu iesāksim jau tagad, tad mēs vairāk varēsim atbalstīt Latvijas atzītos sūtņus un visi būsim dalībnieki Latvijas darbā, mūsu jaunās un nākotnes Latvijas celšanā.

Staļins saka, ka Krievijai atombumbu neesot

Iestājas par Vācijas politisku vienību

Londonā, 29. okt. (AP). — Krievu ziņu aģentūra „TASS" šodien no Maskavas pārraidīja ģenerālisima Staļina atbildes uz jautājumiem, kurus tam 23. okt. bija licis priekšā „United Press" prezidents Hugs Belijs (Baillie). Pēc „TASS" ziņojuma, ko citē Padomijas biļetens, Staļins ar „nē" atbildējis uz jautājumu: „Vai jūs piekrītat Bernesa domām, kā tās izteiktas viņa radiorunā iepriekšējo piektdien, ka starp Krieviju un Savienotām Valstīm ir pieaugošs sasprindzinājums?"

Otrs jautājums bija: „Ja šāds pieaugošs sasprindzinājums pastāv, vai jūs varētu man pateikt tā iemeslu vai iemeslus un kas būtu vismazpieciešamākais tā novēršanai?"

Staļins atbildēja: „Šis jautājums ir lieks pēc atbildes uz iepriekšējo jautājumu."

Trešais jautājums: „Vai jūs paredzat, ka tagadējās sarunas beigsies ar miera līgumiem, kas nodibinās draudzīgas attiecības to nāciju vidū, kas bija sabiedrotās karā pret fašismu, un izskaudīs kara briesmas no šiem bijušās ass avotiem?"

Atbilde: „Es to ceru."

Ceturtais jautājums: „Ja nē, kādi tad būtu galvenie šķēršļi šādu draudzīgu attiecību radīšanai to nāciju vidū, kas lielajā karā bija sabiedrotās?"

Atbilde: „Šis jautājums ir lieks pēc atbildes uz iepriekšējo jautājumu."

Piektais jautājums: „Kāds ir Krievijas viedoklis par Dienvidslavijas lēmumu neparakstīt miera līgumu ar Italiju?"

Atbilde: „Dienvidslavijai ir iemesli būt neapmierinātai."

Sestais jautājums: **„Kas, pēc jūsu domām, patlaban ir visbīstamākais** apdraudējums pasaules mieram?"

Atbilde: „Jauna kara kūdītāji — pirmkārt, Čerčils un pārējie līdzīgu domu atbalstītāji Anglijā un Savienotās Valstīs."

Septītais jautājums: „Jā šāds apdraudējums rastos, kādi vislabākie soļi būtu jāuzņemas pasaules nācijām, lai novērstu jaunu karu?"

Atbilde: „Jaunā kara kūdītāji jāatmasko un jāsavalda."

Astotais jautājums: „Vai Vienotās Nācijas var nodrošināt mazo valstu nedalāmību?"

Atbilde: „Līdz šim to vēl grūti pateikt."

Devītais jautājums: „Vai jūs domājat, ka četras okupācijas joslas Vācijā tuvākā nākotnē būtu jāapvieno, par cik tas attiecas uz saimniecisko pārvaldi, lai atjaunotu Vāciju kā miermīlīgu saimniecisku vienību un tā mazinātu četru lielvalstu okupācijas nastu?"

Atbilde: „Jāvēlas ne tikai saimnieciska, bet arī politiska Vācijas vienība."

Desmitais jautājums: „Vai jums liktos, ka šobrīd ir iespējams radīt kaut kāda veida centrālu pārvaldi, ko varētu nodot pašu vāciešu rokās, gan Sabiedroto pārraudzībā, lai tādējādi ļautu ārlietu ministru padomei sagatavot projektu miera līgumam ar Vāciju?"

Atbilde: „Jā, tā man liekas."

Vienpadsmitais jautājums: „Pēc vēlēšanām, kas šovasar un rudenī notikušas dažādās joslās, vai jūs esat pārliecināti, ka Vācija politiski veidojas demokratiskā garā, kas ļautu cerēt par tās nākotni kā demokratiskai nācijai?"

Atbilde: „Līdz šim es par to neesmu pārliecināts."

Divpadsmitais jautājums: „Vai jums liktos, kā tas zināmās aprindās jau ir bijis ierosināts, ka atļaujamās rūpniecības līmenis būtu jāpaceļ virs noteiktā, lai Vācijai ļautu maksāt par sevi lielākos apmēros?"

Atbilde: „Jā, tā man liekas."

Trīspadsmitais jautājums: „Kas ārpus tagadējās 4 lielvalstu programmas būtu darāms, lai aizkavētu Vāciju no kļūšanas atkal par pasaules militāru lielvalsti?"

Atbilde: „Fašisma paliekas Vācijā jāizravē faktiski un tā jādemilitarizē līdz galam."

Četrpadsmitais jautājums: „Vai vācu tautai būtu jāatļauj atjaunot tās rūpniecību un tirdzniecību un kļūt pašuzturētājai?"

Atbilde: „Jā, tas būtu jāatļauj."

Piecpadsmitais jautājums: „Vai Potsdamas noteikumi, pēc jūsu domām, ir bijuši ievēroti? Ja nē, kas tad būtu nepieciešams, lai Potsdamas deklarācija kļūtu par iedarbīgu rīku?"

Atbilde: „Tie ne katrreiz ir bijuši ievēroti, jo īpaši Vācijas demokratizēšanas laukā."

Sešpadsmitais jautājums: „Vai jums liktos, ka četru ārlietu ministru diskusijās un Vienoto Nāciju padomes sanāksmēs veto tiesības būtu lietotas pārmērīgi?"

Atbilde: „Nē, tā man neliekas."

Septiņpadsmitais jautājums: „Cik tālu, pēc Kremļa ieskata, Sabiedrotām lielvalstīm būtu jāiet, lai sadzītu pēdas un tiesātu mazākus kara noziedzniekus Vācijā? Vai tas ieskata, ka Nirnbergas lēmumi ir radījuši pietiekami stipru bazi šādai rīcībai?"

Atbilde: „Jo tālāk tās ies, jo labāk."

Astoņpadsmitais jautājums: „Vai Krievija uzskata Polijas rietumu robežas par pastāvīgām?"

Atbilde: „Jā."

Deviņpadsmitais jautājums: **„Kā Krievija raugās uz angļu karaspēka atrašanos Grieķijā? Vai tai liktos, ka Anglijai būtu jāpiegādā vairāk ieroču tagadējai Grieķijas valdībai?"**

Atbilde: „Tas nav nepieciešams."

Divdesmitais jautājums: „Cik lielī ir Krievijas militārie spēki Polijā, Ungārijā, Bulgārijā, Dienvidslavijā un Austrijā un cik ilgi, pēc jūsu domām, tiem tur būtu jāpaliek miera nodrošināšanas interesēs?"

Atbilde: „Rietumos, t. i., Vācijā, Austrijā, Ungārijā, Bulgārijā, Rumānijā un Polijā Padomju Savienībai patlaban pavisam ir 60 diviziju (kājnieku un tanku). To vairums nav pilnā sastāvā. Dienvidslavijā Padomijas karaspēka nav nemaz. Divi mēnešos, stājoties spēkā Augstākās padomes šīgada 22. okt. lēmumam par pēdējā kontingenta demobilizāciju, augšminētās valstis paliks 40 Padomijas divīziju."

Divdesmit pirmais jautājums: „Kāds ir Padomju Savienības viedoklis par amerikāņu karakuģu atrašanos Vidusjūrā?"

Atbilde: „Vienaldzīgs."

Divdesmit otrs jautājums: „Kādas ir patlabanējās izredzes tirdzniecības nolīgumam starp Krieviju un Norvēģiju?"

Atbilde: „Līdz šim to ir grūti pateikt."

Divdesmit trešais jautājums: „Vai Somijai būtu iespējams kļūt atkal par pašuzturētāju nāciju pēc tam, kad reparācijas būs nomaksātas, un vai nav kas padomā, lai reparāciju programmu revidētu tā, ka paātrinātos Somijas atspirgšana?"

Atbilde: „Jautājums ir aplams. Somija ir bijusi un paliek pašuzturētāja nācija."

Divdesmit ceturtais jautājums: „Kāda nozīme Padomju Savienības jaunuzbūvē būs tirdzniecības līgumam ar Zviedriju un citām valstīm? Kādu palīdzību no ārienes jūs uzskatītu par vēlamu sakarā ar šo lielo uzdevumu?"

Atbilde: „Līgums ar Zviedriju veicina nāciju saimniecisko sadarbību."

Divdesmit piektais jautājums: „Vai Krievija aizvien vēl ir ieinteresēta dabūt aizņēmumu no Savienotām Valstīm?"

Atbilde: „Viņa ir ieinteresēta."

Divdesmit sestais jautājums: „Vai Krievija ir izveidojusi pati savu atombumbu? Vai kādu līdzīgu ieroci?"

Atbilde: „Nē."

Divdesmit septītais jautājums: „Kādas ir jūsu domas par atombumbu vai par līdzīgu ieroci kā par kara darbības rīku?"

Atbilde: „Es jau devu savu novērtējumu atombumbai pazīstamajā atbildē kungam Vertam." (Aleksandrs Verts, angļu korespondents)

Divdesmit astotais jautājums: „Cik ilgu laiku prasīs Rietumkrievijas nopostīto apgabalu jaunuzbūve?"

Atbilde: „Sešus vai septiņus gadus, ja ne vairāk."

Divdesmit devītais jautājums: „Vai Krievija atļaus pasažieru satiksmes gaisa līnijām darboties pāri Padomju Savienībai? Vai Krievija būtu nodomājusi pagarināt savas gaisa līnijas līdz citiem kontinentiem uz savstarpējas pretimnākšanas pamatiem?"

Atbilde: „Zināmos apstākļos tas nav izslēgts."

Trīsdesmitais jautājums: „Kā jūsu valdība raugās uz Japānas okupāciju? Vai jums liktos, ka līdzšinējā veidā tā būtu bijusi sekmīgā?"

Atbilde: „Tai ir savi panākumi, bet būtu iespējams gūt arī labākus panākumus." **The Stars and Stripes**

Čerčils apsveic Staļina ziņojumu par 60 divīzijām

**Londonā, 29. okt. (AP). — Winstons Čerčils šodien sacīja, ka viņš apsveicot ģenerālisima Staļina ziņojumu par tikai 60 diviziju atrašanos „territorijās, kuŗas viņš piemin," bet piemetināja, ka „arī 60 kara sastāva divīziju, protams, stipri pārsniedz angļu un amerikāņu karaspēku okupētā ienaidnieka territorijā Eiropā." „Bez tam Staļina skaitļos nav ietilpināta Rumānija," Čerčils deklarēja „British Press Association" sniegtajā ziņojumā. „Tajos nav ieskaitīti arī spēcīgie Padomijas koncentrējumi Ļeņingradas un Odesas apgabalos." Kara laika ministru prezidents piezīmēja, ka Anglijas valdība nav „atsaukusi" viņa minējumu, ka Padomijas divīziju skaits ir 200. „Gluži otrādi," viņš sacīja, „ministru prezidenta un ārlietu viceministra ziņojumos izpaudusies tikai nobažīšanās par Padomijas mobilizēto spēku stiprumu."

„Neviens nevarētu priecāties vairāk par mani, ja pateiktu, ka mana informācija ir aplama," sacīja Čerčils, kuŗu Staļins ieskaitījis „jaunā kara kūdītāju" vidū, kas būtu „jāatmasko un jāsavalda." **The Stars and Stripes**

Ieteic ielaist AS Valstīs pa 300.000 DP gadā

Ņujorkā, 29. okt. (AP). — Erls G Harrisons (Earl G. Harrison), kas ir Savienoto Valstu pārstāvis bēgļu jautājuma starpvaldību komitejā, šodien aicināja uzņemt Savienotās Valstīs ik gadu vismaz 300.000 Eiropas pārvietoto personu. Harrisons sacīja, ka kādā ducī valstu atrodas 22 tautību 3.000.000 pārvietoto personu, piemetinādams: „Eiropā ir un arī turpmāk paliks starp 1.000.000 un 1.500.000 cilvēkū, kas nevēlas un kas arī nebūtu jāpiespiež atgriezties savās agrākās dzīves vietās."

The Stars and Stripes

Bēgļiem Italijā ieteikts doties mājup

Romā, 29. okt. (AP). — ASV valdība mudina poļus, dienvidslavus un pārējo tautību DP, kas dzīvo bēgļu nometnēs Italijā, vēlreiz pārlikt mājupdošanās jautājumu. ASV armijas Vidusjūras pavēlniecības galvenajā mītnē Kazertā izdotajā ASV kara ministrijas paziņojumā norādīts, ka kaut arī ASV valdība centīsies noskaidrot iespējas to bēgļu nometināšanai uz dzīvi cituviet, kas nevēlas atgriezties mājās, ASV valdība tomēr ieskata par nepieciešamu veicināt repatriāciju. Paziņojumā piemetināts, ka emigrācijas iespējas uz Savienotām Valstīm un Kanādu patlaban esot „stingri ierobežotas" un kvošu paplašināšana ir pavisam neskaidra. Novietošana uz dzīvi latīņu Amerikas valstīs varētu sākties ne agrāk par „vismaz vienu gadu," un pat tad apstākļi nebūšot viegli.

The Stars and Stripes

Lielhesenas MV evakuē 6.000 no Vīsbādenas DP nometnes

Vīsbādenā, 29. okt. — Kritisko dzīvokļu trūkumu šinī Lielhesenas galvaspilsētā tuvākā laikā zināmā mērā mazinās 6.000 pārvietoto personu evakuācija no Vīsbādenas DP nometnes, kā to vakar paziņoja Lielhesenas Militārā valdība. 1700 poļu pārvietoti uz Vildflekenas DP nometni Bavārijā, kamēr 1300 poļu brīvprātīgi pieteikušies repatriācijai. Patlaban izstrādā plānus atlikošo 3.000 DP, kas gandrīz visi ir balti, ātrai izvietošanai pa pārējām Lielhesenas nometnēm. Lielhesenas MV pārstāvis Hečs (Hatch) paskaidro, ka no DP saņemti daudzi lūgumi, kuŗos prasīta atļauja palikšanai Vīsbādenā. Te atļaus palikt tikai ASV karaspēka pašreizējiem darbiniekiem un Lielhesenas rūpniecības uzņēmumu kvalificētiem strādniekiem.

The Stars and Stripes

Staļina paziņojums pasaulē rod dalītu atsaucību

Vašingtonā, 29. okt. (UP). — Pasaules līderi šodien rūpīgi studēja ģenerālisima Staļina atbildes uz „UP" prezidenta Belija jautājumiem par Krievijas attiecībām ar citām pasaules lielvalstīm. Pirmajos reaģējumos dzird, ka Staļins vēl plašāk pacēlis aizkaru no Padomijas starptautiskajām attiecībām. Francijas delegāts UN organizācijā Parodi izteicās: „Tas izskatās pēc tā, ka lielvalstis var panākt lielāku saprašanos." Intervijas kopijas ar interesi saņemtas Baltā namā, ASV ārlietu ministrijā un Anglijas ārlietu ministrijā Londonā. Anglijas delegāts UN organizācijā sērs Hartlijs Šovkross sacīja: „Esmu pilnīgi pārliecināts, ka intervija pavisam nepareizi atsaucas uz personām manā valstī, ka tās it kā vēlētos vai pat paredzētu karu."

The Stars and Stripes

Latvijas Sarkanā krusta darbs

Latvijas Sarkanā krusta Vācijas darbinieku sanāksmē Augsburgā LSK dir. R. Liepiņš 26. okt. informēja, ka LSK izveidojis kontaktu ar Latvijas sūtņiem, bet tautiešu aprūpes darba saskaņošanai un uzdevumu sadalīšanai iespējami cieši sadarbojas kā ar Latvijas Centrālo padomi, tā arī ar Latviešu bēgļu Centrālo padomi. Tautiešu aprūpes darbā un mūsu karagūstekņu lietu kārtošanā LSK darbojas arī pēc Starptautiskā Sarkanā krusta komitejas, Šveices Sarkanā krusta u. c. starptautisko organizāciju norādījumiem. SSK komiteja Ženevā piesūtījusi LSK rakstu, kurā atzīta LSK darbība trimdā. SSK bez tam lūdzis okupācijas iestādes Vācijā nelikt šķēršļus LSK darbam Vācijā. Latviešu lietu kārtošanai, kuras SSK nespēj veikt savās iestādēs, SSK pilnvarojis LSK, plaši izmantojot LSK kartotēku. Zināmās lietās LSK pilnvarots atbildēt SSK vārdā. Latviešu karagūstekņu atbrīvošanai Vācijā visumā beidzoties, patlaban turpina rūpēties par gūstā vēl esošo tautiešu atbrīvošanu Francijā, Itālijā un Ēģiptē, kas atsevišķos gadījumos saistīts ar lielām grūtībām. Gūstekņu lietu kārtošana ne katrreiz risinājusies tik ātri, kā tas gribēts, un jau paveiktais bijis iespējams tikai visu mūsu organizāciju un atsevišķo tautiešu lielajā līdzdalībā un atbalstā. Šinī ziņā ievērojami atzīmējama senatora Ratermaņa, adv. Kalniņa un māc. Liepiņa aktivitāte.

Par Amerikā deblokētiem Latvijas valsts līdzekļiem SSK komitejas iepirktās mantas, kā nupat uzzināts, nosūtītas uz Frankfurtu, no kurienes tās sadalīs pa visām okupācijas joslām, sadali veicot SSK komitejas pēc Latviešu bēgļu CP ieteikuma izraudzītām uzticības personām. Medikamentus sadalīs LSK medicīniskās aprūpes daļa Heidelbergā.

A. Tilmanis

Chronika

Latviešu palīdzības komitejas adrese Dānijā tagad ir: Lettisk Hjaelp Komite, Postbox 212, Vesterbro, Kobenhavn V, Danemark (K. Pakalnietis). — Dānijas karalis Christiāns 10., kā tagad raksta no Dānijas, jūlija beigās apmeklēja Alborgas pilsētu. Latviešu nometnes iemītnieki pie savas mītnes bija iznākuši ar Latvijas un Sarkanā krusta karogiem, bet ielas malā nostājās latviešu skautu goda ierinda. Karaliskai kortēžai dodoties garām, karaļa automašīna pēkšņi apstājās. Dānijas valdnieks interesējās par trimdiniekiem. Tautas tērpā ģērbusies latviešu tautu meita šajā brīdī Dānijas karalienei pasniedza zieda pušķi, kas bija sasiets ar tautisku prieviti un sastiprināts ar Latvijas ģerboņa vairodziņu. 26. sept. — karaļa 76. dzimšanas dienā visu Baltijas tautu bēgļu saime nosūtīja karalim apsveikumu un pateicību par bēgļiem parādīto viesmīlību. Latviešu vārdā to parakstīja mag. oec. V. Briedis. Latviešu bēgļu nometņu pārstāvju sanāksmē Alborgā par Dānijā strādājošo latviešu pagaidu pārstāvniecības vadītāju ievēlēja mag. oec. V. Briedi, par viņa vietnieku stud. mech. P. Megni un par juriskonsultu zv. adv. A. Fridenbergu. Latviešu skolu valdē ievēlēti V. Dambergs, N. Mūrnieks un K. Svenne. Rakstnieks V. Dambergs Alborgā nolasīja referātu ciklu Kultūras vērtība, runājot par senlatviešu un mūsu nācijas kultūras vērtību, par latviešu dzejas uzbūvi un jaunāko liriku, komēdiju un romānu. Viņš iepazīstināja arī ar savas komēdijas Šķirējtiesneša loma un romāna Visvalža Tūla jaunība fragmentiem. — Gada laikā latviešu bēgļu saimē Alborgā dzimuši 18 bērnu, salaulājušies 8 pāri, bet no 500 dvēseļu saimes viņsaulē aizgājis tikai 1 (J. Vestfālis). — „Hamburger Freie Presse" 25. okt. rakstā „Erfahrungen und Vorschläge! Ernteergebnis im Kleingarten" plaši piemin ģimenes dārziņa kopēju „Frau Christine Osolin." Rakstā, starp citu, teikts: „Ar maz piedzīvojumiem, bet ar lielām cerībām daudzi šogad bija gaidījuši pirmo rudens ražu savos mazdārziņos, mājdārziņos un iekoptās atmatās. Ne visas cerības pieplīdīja, bet darbs tomēr atmaksājies. Gūta pieredze, kas panākumiem neliks izpalikt nākamā gadā. Par spīti grūtībām un laika apstākļiem sevišķu panākumu paraugu rāda 33 g. v. latvietes darbs un pūles. Kara apstākļu dēļ viņa no savas dzimtās Latvijas nokļuvusi Hamburgā. Tagad viņas darbs kādā Hamburgas mazdārziņā māca ikvienu šāda dārziņa īpašnieku, kā pēc viņas paņēmieniem var apstrādāt dārziņu un gūt panākumus. Kristīnei Ozoliņai 1944. g. bija piešķirts 900 kv. m liels zālāja laukumiņš. Bez neviena palīga viņa to pilnīgi pārvērtusi. Darbs nebija viegls, jo vecu zālāju lāpsta tik vienkārši nespēj sarakt. Netrūcis še arī koku un krūmu sakņu. Ozoliņa saka: „Sviedros ir svētība." Šim sakāmvārdam viņa ne tikai ticējusi, bet arī sekojusi visu savu dzīvi. Nekad viņai tāpēc nav klājies slikti. Šī rudens raža tam ir labākais apliecinājums. Šo rindu rakstītājs pats par to pārliecinājās: 110 kg kāpostu, 106 kg burkānu, 75 kg sīpolu, 78 kg gurķu, 53 kg pupu, 48 kg biešu, 15 kg tomātu, 480 kg kartupeļu, 32 kg zemeņu un bez tam vēl salāti, spināti, pētersiļi, puravi, selerija u. c. Vairāk par šiem daudzumiem ir jāapbrīno arī kvalitāte. Tā ir pirmšķirīga. Kad viņai vaicāju, kā tas viss panākts, Ozoliņa atbildēja, ka neko sevišķu neesot darījusi. Esot tikai rūpīgi un čaklī apstrādājusi zemi un visus augus kopusi ar mīlestību" (Mārtiņš Kalve). — Jūs, kas bijāt spiesti valkāt vāciešu „RAD," gaisaizpalīgu u. c. ienīstos formas tērpus, zināt, ka vācieši jums neļāva pabeigt skolu, ka jūs ar varu izrāva no vecāku mājām, sadzina vagonos un aizveda uz svešu zemi. Jūs zināt, kādi spaidi un apvainojumi jums bija jāpiedzīvo, bet zināt arī: katra taisnība prasa pierādījumu! Objektīvi atzīmējiet novēroto un faktus, uzrakstiet savus piedzīvojumus un pieredzējumus, pēc kam šādus materiālus sūtiet Latviešu bēgļu dzīves archīvam: DP Camp, „Frische

Radus, draugus un paziņas m. Valdis Šuriņš: Central DP Camp, 10-17 b, Würzburg, Bayern (13a). 3812

Pr. A. Goldkovskis

Kardinālis Spellmens

(Beigas)

1939. g. Spellmens kļūst par Ņujorkas archibīskapu. Ņujorka ir lielākā amerikāņu katoļu diecēze ar vairāk kā vienu miljonu katoļu dvēselēm un neskaitāmām katoļu organizācijām. Tās pārvaldīšana prasa labu administrātora dāvanas un tālredzību. Tā visa jaunajam archibīskapam netrūkst. Viņš ņemanto kā katoļu, tā arī nekatoļu cieņu un simpatijas. Sevišķi ieciešiti viņa spredīķi. Kad izceļas karš, prezidents Rūzvelts viņam uzdod organizēt un vadīt ASV karaspēka katoļu garīgo aprūpi. Ar amerikānisku enerģiju archibīskaps stājas pie jaunajiem pienākumiem. Viņš sēžas lidmašīnā un inspekcijas braucienā 6 nedēļās veic 29.000 km, atrazdamies gan Savienotās Valstīs, gan Alaskā, gan arī pašā frontes joslā. 1943. g. februāra beigās viņš atrodas Vatikānā, kur piedalās Laterānā koncila atceres svinībās, lai gan Italija un Amerika atrodas kara stāvoklī. Atstājis Romu, viņš savā lidmašīnā dodas uz Ziemeļafriku, Ēģipti, Palestīnu, Sīriju, Turciju, Iraku, Irānu, Abesiniju, Kēniju, Rodeziju, Mozambiku, Madagaskaru, Dienvidafriku, Ugandu, Kongo, Spāniju, Portugāli, Angliju, Skotiju un Iriju. Viņš sastopas un konferē ar pasaules valstsvīriem — Čerčilu, ģen. de Gollu, ģen. Franko, ģen. Smatsu, Inonu, de Valeru, ģen. Eizenhaueru un pēc 75.000 km lidojuma arī ar prezidentu Rūzveltu. Kad 1944. g. amerikāņu karaspēks sasniedz Vācijas territoriju, kardinālis Spellmens frontes karavīriem vada pirmo dievkalpojumu uz Vācijas territorijas — senajā vācu ķeizaru kronēšanas pilsētā Āchenā. Kad 1945. g. amerikāņu karaspēks izkāpj Japānas salās, arī Spellmens ar savu lidmašīnu dodas uz Tokiju, bet pēc tam uz Koreju. Čunkingā viņš satiekas ar Čangkaišeku. No šejienes archibīskaps dodas uz Romu, lai ziņotu pāvestam par savu darbību. Viņa senais draugs pāvests Pijs 12. šajā apmeklējumā noņem no krūtīm savu zelta krustu un apliek to Ņujorkas archibīskapam.

Archibīskaps Spellmens savas trauksmainās darbības laikā atradis iespēju sarakstīt arī 4 grāmatas: Augšamcēlies karavīrs, Nav lielākas mīlestības...' Mūsu karavīru vēsture un Iespaidi par tikšanos ar pāvestu Piju 12, 1944. gadā. Grāmatu kopmetiens 300.000. Par tām ieņemtā nauda — 280.000 dolaru nodota labdarības organizācijai.

Pāvests Pijs 12. pēdējā kardinālu nominācijas konsistorijā, kā jau minēts, nominē archibīskapu Spellmenu par kardinālī. 7 gadus priesteris Spellmens darbojās pāvesta valsts kancelejā, 7 gadus viņš nenogurdams strādāja par palīgbīskapu Bostonā un vēl pēc 7 gadiem Ņujorkas archibīskapa krēslā un karavīra tērpā pie lidmašīnas stūres pāvests viņam piešķir kardināļa purpuru un kardināļa titula Sv. Jāņa un Pāvila baznīcu, kas pirms tam bijusi paša pāvesta, toreiz kardināļa Pačelli titulbaznīca.

Tāda ir šī 20. gadsimta katoļu bīskapa dzīve un persona. Vislabāk viņu raksturojuši tie, kas viņu dēvē par moderno Sv. Pāvilu. Ar lieliem panākumiem kardinālis Spellmens darbojas vienam mērķim — vest cilvēci tuvāk pie Kristus. Viņš pats to izteic vārdos: „Manas intereses ir katoliskas, tas nozīmē — universālas. Saskaņā ar Sv. Pāvila principu arī es, cik vien iespējams, tiecos, lai visiem kļūtu viss."

Arī trimdā var laist saknes

Mazajā Tīmonigas pilsētiņā Augšbavārijā jau pāri par 2 gadiem saticīgi dzīvo un čaklī strādā nelielā — 65 latviešu kolonija. Labu saprašanās ar vācu iestādēm, UNRRA's vienību un šejienes iedzīvotājiem latviešu grupai ļāvusi paveikt to, kas pārējās mūsu trimdinieku kopās liekas tikai sapnis. Itin visi T. latviešu grupas locekļi, kas var strādāt, atraduši kādu nodarbošanos un kaut ko arī nopelna. 3 ģimenes sadevušās kopā un kopš 15. okt. pie pašas pilsētiņas norentējušas paprāvu lauku māju ar visu dzīvo un nedzīvo inventāru, slēdzot līgumu uz 3 gadiem. Saimniecība ir tādā stāvoklī, ka čaklajā darbā eksistence nodrošināta ne vien šīm 3 ģimenēm, bet, droši vien, būs iespējas palīdzēt arī pārējiem šīs kolonijas tautiešiem. Otra latviešu grupa savā legālā īpašumā ieguvusi lielu smago automašīnu, veic dažādus transporta darbus un labi nopelna. 1. nov. daži citi mūsu tautieši pilsētiņas centrā savā vadībā un pārvaldīšanā iegūst skārni un nelielu viesnīcu. Saprašanās un saticība ar šejienes vācu administrāciju un iestādēm ir ļoti laba. Šinī ziņā tautiešiem daudz palīdzējis kādreizējais Latvijas pārvalstnieka vācu privātadvokāts Štucers.

Reinis Rinks

Annija Berga

Vidzemes bērim svešumā

Vid samtainā skatā tev sēri
Tāls, lapkritī aizvildzīs ceļš.
Aiz viņa valā dzimtenes vēri
Un birzēs vējš žēlabains elš.

No mājām līdz krēpēs zeltbrūnās
Tev smaržo vēl sienalaiks silts,
Vēl spožajo pakavu rievās
Guļ Vidzemes tīrumu smilts.

Tu gaidi, lai vingrajām kājām,
Ko rūdījis kalnainais pliens,
Tev atgriežties jautu uz mājām,
Kur līčos kalst vīgriežu siens.

Tu gaidi un ačīs tev sēri
Vālgs aizmiglo dzimtenes ceļš.
Sauc pamestās druvas, vaid vēri,
Un birzēs vējš žēlabains elš.

Oļģerts Liepiņš

Kareivis Vinegris

(1. turpinājums)

„Urrā, urrā! Nu nāk pabrokasts!" pēc brīža iesaucās slimnieki. Tiešām, māsas nesa iekšā bļodiņas ar viru. Slimnīcas gaisa saldenai ēteŗa un rūgtai jodoforma smaržai piejaucās mākslīgas viras pulvera asais aromats. Viss, kas notika, šajā istabā pirmajos mirkļos bija apsveicama pārmaiņa. Viss zināmais tomēr drīz apnika.

„No vācu strēbjamiem vēders izstiepjas kā kule," teica Reinis Zālītis, jauns zēns bālu seju un skaistām brūnām acīm. Viņam vairs nebija vienas rokas. „Labāk uzkodīsim īstu desu."

„Man kreisā roka, tev labā, — nāc palīgā!" viņš sauca Upītim, kas tikko atgriezās no pārsiešanas. „Nu, kas ir?"

„Viņi saka, ka šodien vēl noturēšot," Upītis atbildēja, paņemdams veselajā rokā nazi, kamēr Zālītis savā kreisajā turēja desu. „It kā fronte esot mazliet uzlabojusies... Ko tur var ticēt." Viņš nodrebinājās: „Ak, būtu šodien saule! Citādi nezinu nemaz, kad mana ģipša korsete izkaltīs." Pēc brīža viņš atkal nodrebinājās: „Brr...!"

„Tik dziļi Vācijā jau neienāks," noteica „maharādža."

No blakus istabas, mīkstās čības gar grīdu velkot, gausi iečāpoja sīka auguma zēns. Viņš bija divdesmit vienu gadu vecs, bet izskatījās daudz jaunāks. Seja tam bija it kā piepampusi. Sevišķi smaga un pietūkusi izskatījās mutes daļa. Mazās acis viņam slēpa kuplās uzacis. Atpakaļatsukātie nenoteiktas krāsas mati bija pavisam pašķidri. Kamēr viena sejas puse centās smaidīt, otra palika nopietna. Viņš lēni paskatījās apkārt un nodūca zemā balsī:

„Labrīt!"

Tas bija signāls. No visām pusēm sāka birt izsmejošas, kritinošas un zobgalīgas uzrunas un atbildes:

„Vesels, Vinegri!" „Jau piesiti vēderu?" „Bunkurs pilns gan?" „Viņš jau nevar paēst, tas jābaro kā telēns."

„Kur tu savus žokļus liki?" „Tie viņam nodiluši, Kurzemes šķiņķus lupinot."

„Vinegri, kur tu karoji?"

No sākuma zēns pūlējās atbildēt.

„Tāpat kā jūs," viņš dūca caur degunu. „Pie Volchovas, Ērgļiem, Džūkstes."

„Melo, tur tu neesot redzēts!"

„Vinegri, kādēļ tu laidi krievus Poņevežai garām?"

„Nevarēja noturēt, viņam brūte bija nogulējusi roku."

„Kādēļ viņi visi tā kliedz?" ievaicājās jaunpienācējs Puscepure, kas tikai vakar bija atvests slimnīcā. Atomu pētīšanas pilsētas Pinemindes bombardēšanā viņš bija ievainots sānos.

„Zēns ir tāds vientiesīgāks padevies, — citiem par uzjautrinājumu," paskaidroja „maharādža," piebilzdams: „Arī nedzird labā — vienas auss iedzimts kurlums. Mobilizācijas komisijas kaujamas, ka tādu ņēmušas dienestā. Kontūzēts tagad. Zobi vai kas cits vēl viņam izsisti."

„Ko jūs mani apceļiet?" gaudulīgā balsī runāja Vinegris. „Es ar ir karavīrs tāpat kā jūs!"

„Kur tad īsti tu savu ciparblati iedragāji?" jautāja Upītis. „Vienreiz tu saki pie Poņevežas, citreiz — pie Volchovas."

„Nav ne pie Poņevežas, ne pie Volchovas."

„Kur tad? Pie Talsiem, burkānus graužot?"

„Tāda savāda izruna," teica Puscepure. „Kas viņš ir? Krievs?"

„Nē, latvietis. Tēvs bijis cara gvardes virsnieks, nonāvēts jau pirmajā revolūcijā. Māte pēc tam ar pūlēm uzaudzinājusi. Pats stāsta, ka strādājis visus vienkāršos darbus: racis grāvjus, braucis mežā. Pēdējā laikā dzīvojis Talsos. Tad esot iesaukts un ievainots."

Vinegris pa tam bija piegājis pie Apses gultas. Virsniekvietnieks, ko citi sauca par „Veco," lika tam apsēsties un, labvēlīgi noraudzīdamies, sniedza zēnam maizes šķēli.

„Ieburzi virā, būs stiprāka dūša," viņš teica, uzlicis Vinegrim roku uz pleca un pievilkdams to sev klāt.

„Vai nāksi man zem bārdas?"

Vinegrim acis parādījās asaras.

„Es nevaru paēst, man sāp..."

„Kāpēc tad tu neteici ārstam?"

„Ak, visi vācieši mani neieredz."

„Latvietim jāpaciešas un jāiztur!"

Zēns nodūra galvu un brīdi likās nogrimis domās.

„Es viņam tomēr neticu," cieti un stingri noteica Stendzenieks. Apse nopietni ieskatījās sēdētājam acīs un tad teica:

„Nu, Vinegri! Izstāsti pats, kā tur bija ar tavu ievainošanu."

Vinegris izslaucīja asaru ar dūri, pēkšņi kļuva it kā priecīgāks un sāka stāstīt, stomīdamies un reizēm apstādamies.

„Tas notika toreiz, kad mani aizsūtīja uz Volchovas grāvjiem. Mēs sargājām purva robežu. Krievi ar tankiem tur netika iekšā. Bet tūlīt uz krievu pusi sākās cietzeme. Viendien es pieteicos izlūku gājienā. Garām brauca vācu kantīnes rati... Tā man gadījās kabatā liela pudele konjaka. Gribēju to izdzert... gāju uz krievu joslu.

Kā nu es eju — rokas pašas ceļas gaisā, bet kājas nekust... Man pašā priekšā — aiz krūma stāv krievu tanks. Čominš pašreiz noliecies pie zāles, kaut ko skatās. Es domāju: ko nu darīt? Ātrumā nevarēju citu sagudrot — metu savu pudeli pret tanku. Tas uzreiz deg zilās liesmās. Tad muku."

(Turpinājums sekos)

Brāļus Pēteri Petersonu, dz. 22. 22. 11. Ikšķiles p., 44. XII bija Lauenburgas instr. skolā, un Vitoldu Petersonu, dz. 22. 22. 11. Ikšķiles p., 44. IX evakuēts no Rīgas karaslimn. uz Vāciju, m. māsa Astrida Petersone: Latvian Camp, Kaufbeurerstr. 54, Kempten, Bay. (13b). 3749

Ģen. Klejs saka: „Ziņojums par bazēto marku ir nepareizs"

Berlinē, 27. okt. — ASV militārais vicegubernātors ģen.-ltn. Lūcijs Klejs (Clay) šodien izteicās, ka nav patiesi preses ziņojumi par to, ka ASV bazēšot bloķēto vācu marku uz 30 centiem, lai stiprinātu Vācijas importa-eksporta tirdzniecību. Viss šis jautājums vēl ir pārrunu stadijā, sacīja Klejs, un lēmuma par to vēl nav. Lai tas varētu stāties spēkā, būtu nepieciešams panākt 4 lielvalstu vienošanos, jo tikai tāda vienošanās varētu attiekties uz visām okupācijas varām. **The Stars and Stripes**

Ziema nebūs viegla

Vašingtonā, 29. okt. (UP). — ASV kara ministrijas civilo lietu šefs ģen.-maj. Ikolss (Echols) šodien izteicās, ka pārtikas ziņā jaunā ziema Eiropā būs tāda pat vai nedaudz labāka par pag. gadu. Pārtikas ražošanu Vācijā un Austrijā nopietni traucējis mākslīgo mēslu, darbarīku, vagonu-saldētavu, trauku, ogļu un benzīna trūkums. — **Kremonu** Vidusitalijas ziemeļos 28. okt. klāja bieza sniega kārta. Visvecākie iedzīvotāji nespēj atcerēties tik agru sniegu. Itālija drebinās un gaida bargu un garu ziemu. — **Romas** laikraksti 28. okt. ziņo, ka pērkona negaisā Sardinijā nogalinātas 33 personas. — Maskavas radiofona komentātore 27. okt. raidījumā sacīja, ka amerikāņu karaspēks stacionēts 432 militārās bazēs, kuras ASV turot kopš 1940. g. Šanghajā un Cingtavā ASV esot 80.000 vīru armija. Tas esot tādā territorijā, „kas jau kļuvusi par asinainu pilsoņu kara lauku tādēļ, ka amerikāņi ar karaspēku, lidmašīnām un municiju palīdzējuši Kuomintangam." Raidījumā bija atgādināti Padomijas centieni vērst UN Drošības padomes uzmanību uz angļu karaspēka atrašanos Grieķijā un Indonēzijā un arī Padomju Savienības ierosinājums, lai UN locekļi iesniedz ziņas par sava karaspēka stiprumu un novietošanu ne-ienaidnieka valstu territorijā. — Anglijas pārstāvis Sabiedroto komisijā Austrijai 27. okt. **Vinē** publicēšanai frazētu konstatējumu, kurā Krievijai pārmesta tikai priekš 4 mēnešiem parakstītās Austrijas pārvaldīšanas vienošanās pārkāpšana. — Ģen. Mak-Arturs **Vašingtonā** ziņoja kara ministrijai, ka amerikāņu-Padomijas sarunas par **Korejas** apvienošanu izjukušas, jo Padomija atteikusies atzīt brīvas runas un domu tiesības. — Prezidents Trumens vēstulē **Saudi-Arabijas** karalim Ibn-Saudam atkārto, ka būtu steidzīgi jāgādā par 100.000 žīdu nekavējošu iecelošanas atļaušanu Palestīnā. — **Londonas** svētdienas laikraksts „The News of the World" sakās, ka to iespiež 7.412.383 eksemplāros. Tas esot pasaules rekords, kādu „avīžu vēsturē nevarēja iedomāties." Pēdējās 4 nedēļās — kopš atcelti ierobežojumi laikrakstu metienam un palielināts papīra piešķirums, šīs avīzes metiens ik nedēļu pieaudzis caurmērā par 922.239 eksemplāriem. — Čechoslovakijas valdība apbalvojusi ģen. Maknarniju **Frankfurtā** ar Baltās lauvas ordeņa zvaigzni un ģen.-ltn. Kleju **Berlinē** ar 1. šķ. militāro nopelnu medaļu. Maknarnijam apbalvojumu pasniedza Čechoslovakijas militārās misijas šefs ASV joslā plkv. Podhora. — Prezidents Eduards Benešs Čechoslovakijas pēckara 2. neatkarības dienā 28. okt. ievadīja jaunu fazi jaunuzbūvē, parakstot **Prāgā** likumu par 2 gadu saimnieciskā plāna stāšanos spēkā. — Senātors Eduardo Chibass **Havanā** zobenu divkaujā ar senātoru Toniju Varonu ievainots labā rokā. Divkauja sekoja vārdu sadursmei Kubas senātā, kur tie abi jau izvilka revolverus. Pārējie likumdevēji aši iejaukušies.

Pasaule vēlē

Tuvojoties 5. novembrim — ASV 80. kongresa vēlēšanu dienai, republikāņu un demokratu partijas vēlēšanu kampaņai izdevušas jau gandrīz 3 milj. dol. Prezidents Trumens no Vašingtonas dosies uz dzimto Independensas pilsētu Misurijas štātā, kur nodos savu balsi. — Vācu sociāldemokratu partija „SPD," paziņo ASV militārais vicegubernātors ģen.-ltn. Klejs, **Berlīnes** pilsētas domē no 139 domnieku vietām dabū 63, jo tā vēlēšanās guvusi noteicēju vairākumu. Kristīgi demokratiskai apvienībai piešķirtas 29 vietas, sociālistu vienības partijai (SED) 26 un liberāli demokratiskai partijai 12. Savā nedēļas ziņojumā ģen. Klejs konstatē, ka „SPD" uzvara jāuzskata par Berlīnes vēlētāju izšķirēju noraidījumu aprīlī izdarītai „SPD" sapludināšanai ar komūnistu partiju, kam „SPD" biedri — berlīnieši pretojās. Klejs tāpat norāda, ka tanī pat laikā Padomijas joslā notikušās vēlēšanas rāda „SED" spēka vājināšanos, salīdzinot ar 15. sept. notikušajām pagastu pašvaldību vēlēšanām, jo balsotājiem visos iecirkņos šoreiz bijis iespējams izvēlēties „SED," „CDU" vai „LDP." Brandenburgā un Saksijas provincē „CDU" un „LDP" kopā guvušas balsu vairākumu, kamēr pārējās šīs joslas 3 vācu valstīs tās pārspējusi „SED." Padomijas joslas vēlēšanās „SPD" nebija pārstāvēta. — Prezidents Žoržs Bido „MRP" partijas priekšvēlēšanu sapulcē **Lillē** paziņoja, ka tagad galīgi esot izlemts jau novembra beigās 4 lielvalstu ārlietu ministru padomē uzsākt miera līguma sagatavošanu ar Vāciju. Runājot par Vāciju, Bido sacīja: „Kas attiecas uz Sāru (ko pieprasa Francija), jūs zināt, ka šinī jautājumā mēs ceram gūt vismaz relātīvi labvēlīgu vienošanos. Francijas pozīcijas visumā nav iedragātas. Mēs ne no kā neesam atteikušies." Pēdējie vārdi bija nepārprotama atsaukšanās uz Francijas neatlaidīgo starptautiskās kontroles pieprasījumu Rūrai un Reinzemei par spīti opozicijai ārzemēs. Bido sacīja, ka Francija jaunuzbūves darbā daudz veikusi. Citēdams „Times" — „anglosakšu kapitālisma organu," viņš teica, ka 1946. g. pirmajā ceturksnī Francija streiku dēļ zaudējusi tikai 244.000 cilvēkdarbdienu, kurpretim Anglija zaudējusi 793.000 un ASV 81.000.000. — Francijas pēdējais konstitūcionālais premjērs Pols Reno tikko izglābies no izmešanas pa logu, komūnistiem ielaužoties priekšvēlēšanu sanāksmes telpās **St.-Omēras** tuvumā. — Nupat **Parīzē** publicētie oficiālie nobalsošanas rezultāti par Francijas jauno konstitūciju rāda, ka no katriem 8 frančiem par konstitūciju balsojuši tikai 3. No 26.203.469 reģistrētiem vēlētājiem ar „jā" atbildējuši 9.263.416 vai 37,64 proc., ar „nē" 8.143.891 vai 33,59 proc. Atturējušies 8.796.162, no kuriem 328.627 nodevuši baltas zīmītes, bet pārējie pie urnām nemaz neieradušies. — Irānas premjērs Kvavams-Es-Sultanē radiorunā **Teherānā** paziņoja Irānas tautai, ka tuvākā laikā nolēmis sarīkot visā valstī brīvas un atklātas vēlēšanas. Par ārpolitiku viņš teica: „Mēs vēlamies draudzīgas attiecības ar visām valdībām, jo īpaši ar Krieviju, Angliju un ASV." Par Krieviju viņš sacīja: „Mūsu attiecību pamatā ir cieša draudzība. Kad jaunais Majlis (parlaments) ratificēs krievu-irāniešu naftas koncesiju, es ceru, ka mūsu attiecības kļūs labākas kā iepriekš." — Vienā no pēdējām sanāksmēm pirms žīdu kongresa vēlēšanām **Tel-Avivā** sadursmēs starp kreisās „Mapai" un labās „revizionistu" partijas locekļiem ievainoti vismaz 20 žīdu, 5 no tiem nopietni. — Bulgārijas vēlēšanās, pēc **Sofijā** paziņotiem balsošanas rezultātiem, pārliecinošu uzvaru guvusi „tautas fronte" un komūnistu partija, kamēr „opozicijas" partijas dabū tikai pāri mandātu.

UN pilnsapulce

Baltkrievijas pārstāvis UN pilnsapulcē **Nujorkā** Kuzma Kiseļevs 29. okt. vērsās ar pārmetumiem pret ASV un Angliju, jo tās turot savu karaspēku Ķīnā, Grieķijā, Vidējos austrumos un Indonēzijā, tā pārkāpdamas UN chartu. Ķīnā ASV neseķojot nostājai, kas paredzēta miera uzturēšanai Tālos austrumos. Ang-

(Turpinājums 4. lappusē)

Par brāli **Alfonu Tauriņu**, dz. 22. 22. 11. Rīgā, lūdz z. **Harijs Tauriņš:** Central DP Camp, Würzburg, Bayern (13a). 3806

Prāgā paceļas „dzelzs priekškars"

Teorētiski nemi Padomijas vēstnieka esošā Čechoslovakijas galvaspilsēta vērš skatus uz rietumiem

Gandrīz uz visām Eiropas tagadējām politiskām kartēm Čechoslovakija atrodas aiz Padomijas „dzelzs priekškara," bet šis galvaspilsētas nejaušais apmeklētājs ātri konstatē, ka šāda demarkācijas līnija ir grūti attaisnojama.

Eiropas „mazā Amerika" izrāda patiesi dzīvu kultūrālu interesi par rietumiem. Ārēji nav nekādu pazīmju, ka šis apetīts varētu mazināties. Avīžu kioski visā Prāgā, piemēram, ik rītu izcilā veidā izklāj Londonas, Parīzes, Stokholmas un Ciriches avīžu jaunākos izdevumus. Amerikāņu žurnāli un „New York Herald Tribune" Eiropas izdevums tāpat atrod daudz pircēju. Te pērkami arī krievu laikraksti, bet tie nav izklāti tik redzami. Amerikāņu ziņu aģentūras „United Press" un „Associated Press" uz kārtējas komerciālas bazes apkalpo 14 Prāgas avīžu, kas to ziņas izmanto daudz vairāk par Padomijas oficiālās ziņu aģentūras „Tass" informāciju. Tās ziņas un materiāli ievadiem gan ir pieejami visiem, kas to vēlētos. Prāgas grāmatu veikalos daudz amerikāņu un angļu jaunāko grāmatu tulkojumu. Skatlogos, cik vērojams, grāmatas izliek tikai pēc to interesantuma. Šejienes kinoteātros izrāda vairākas krievu filmas, kas sacenšas ar pašu čechu gatavotiem līdzīgiem politiskiem ražojumiem. Tanī pat laikā te notiek arī angļu filmu festivāls, kas radījis plašu atsaucību. Drīzumā paredzēta arī amerikāņu filmu paraugdemonstrēšana, kas sakrīt ar Hollivudai nupat izdarīto 80 lielfilmu un 80 īsfilmu pirmo pasūtinājumu. Laika kavēkļu nozarē amerikāņu ietekme noteikti liekas esam vadītāja. „Hello" kabarejā Vaclava laukumā patlaban izrāda „Bikinijas reviju," kurai ar atombumbu maz kopēja, ja neskaita tās humoristiskus pieminējumus veiklās izrādes gaitā. Greznajā „Boccacio" naktsklubā vispopulārākās ir amerikāņu deju dziesmas, kuras atskaņo čechu atdzejojumā.

Amerikāņu armijas karavīru pirmais atvaļinājuma brauciens uz Čechoslovakiju nupat beidzies. Ik nedēļu tagad paredzēta vairāku simtu uniformētu amerikāņu ierašanās. Krievus Prāgā redz ļoti maz, lai gan vairāki simti krievu ģenerāļu un citu augstāku virsnieku izbauda savus atvaļinājumus Karlsbadē, kas tagad ir burtiski pamesta kūrvieta, ko krievi pa daļai izmanto par savas atpūtas centru. Padomijas instruktori un kareivji, kas agrāk pavadīja savus atvaļinājumus Karlsbadē, tagad tur nav redzēti jau vairāk mēnešu. Iespējams, ka ir taisnība teorijai par to, ka šāds kontakts ar rietumiem varētu sagrozīt viņu politisko indoktrināciju.

Laikam viens no pārliecinošākiem pierādījumiem tam, ka Čechoslovakijai ir viņas pašas kultūrālās intereses, kas nebūt nav līdzigas Maskavas interesēm, ir atrodams šejienes komūnistu partijas galvenās mītnes priekštelpās. Partijas mītne atrodas vācu „Diskontobank" modernajā biroja ēkā, kuras apakšstāvā novietojusies „Wagons Lits Cooks" tūrisma aģentūra. Kaut arī šinī zālē netrūkst liela Ļeņina krūštēla, te tomēr nav ne Staļina attēla, ne arī pieminējuma par to. Visapkārt zālei redzami to ievērojamo čechu 20 patriotu portreti, kas kopš 15. gadsimta līdzējuši veidot neatkarīgas valsts sapni un radīšanu. Šajā atklātajā apellējumā pie čechu nacionālām jūtām pārstāvēti, starp citu, lielais reformātors Jans Huss, jezuītu priesteris un patriots pāters Jāzeps Dubrovskis, 19. gadsimta slavenais pretaustriešu avīžnieks Borovskis, sieviešu emancipācijas ievērojamā pārstāve Nevcova, „sokolu" kustības dibinātājs Miroslavs Tīrš, komponists Smetana, modernās Čechoslovakijas tēvs Tomass Garriks Masariks un dzejnieki, mūziķi, drāmatiķi un citas vēsturiskas personības. Nevienu no viņiem nevarētu identificēt ar mūsdienu komūnismu.

Virs šiem portretiem ir sauklis: „Mēs lepni īstenojam mūsu tautas progresīvās tradicijas."

New York Herald Tribune, Paris, Oct. 20.

Vācijas iedzīvotāju skaits pieaudzis par 13 proc.

Berlīnē, 31. okt. — Trešdien Vācijā apstājās gandrīz visi darbi, jo 200.000 brīvprātīgo reģistrētāju rīkoja galvu skaitīšanu Vācijas iedzīvotāju pirmajā tautas skaitīšanā kopš 1939. gada. ASV Militārās valdības demografijas daļas šefs Šēfers izteicās, ka šī tautas skaitīšana okupācijas varām dod pirmo noteikto pārskatu par to, cik patlaban Vācijā ir iedzīvotāju, kas viņi ir, ko viņi dara, kur un kā viņi dzīvo. Visās 4 joslās skaitītāji iedzīvotājiem prasīja atbildes uz 14 galveniem jautājumiem par dzimti, vecumu, izglītību, tautību, nodarbošanos, dzīvokli, reliģiju, karadienestu un ģimenes sastāvu. Sagaidāms, ka skaitīšanas dati rādīs pēdējo laiku vēsturē notikušo lielāko pārmaiņu. Paredz, ka Vācijas iedzīvotāju skaits būs pieaudzis par 13 proc., kaut arī tās territorija kopš 1939. g. samazinājusies par ceturtdaļu. 29. okt. skaitīšanas datus atzīmēja pēc stāvokļa, kāds bija pusnaktī no otrdienas uz trešdienu. Pēc pusnakts dzimušos bērnus neskaitīja, bet gan skaitīja personas, kas bija mirušas pēc pusnakts. Satiksmes grūtību dēļ skaitītājiem savā faktu ievākšanā bija jāpārvar ārkārtīgi šķēršļi Vācijas kalnos un laukos. Arī lielpilsētās tiem bija grūtības, uzmeklējot visus iedzīvotājus, kas dzīvo pagrabos, izbumbotās ēkās un bunkuros. ASV joslā skaitīšanu vadīja vācu valstu statistikas biroji, kas tagad uz savām mašīnām virknē rezultātu skaitļus. Vācijas iedzīvotāju precīzais skaits kļūs zināms līdz 13. nov., bet visu skaitīšanas datu sakārtošana pēc tabulām un analize prasīs apmēram pusotra gada. Okupācijas varas iestādes veica skaitīšanu karagūstekņu, civilinternēto un nometnēs dzīvojošo pārvietoto personu vidū. Iedzīvotājus tautas skaitīšanai ar piemērotu informāciju sagatavoja visi vācu laikraksti, bet vācu kinoteātri izrādīja attiecīgu īsfilmu. Mēdz teikt, ka 90 proc. vāciešu lasot laikrakstus, bet īsi pirms tautas skaitīšanas izrādījās, ka vismaz puse iedzīvotāju par skaitīšanu nav nekā zinājusi. Vāciešiem uz visiem jautājumiem bija jādod pareizas atbildes, jo citādi, pēc Sabiedroto kontroles padomes likuma, tiem draudēja sods vai apcietināšana. Namsaimnieki varēja atbildēt par personām, kas skaitīšanas brīdī atradās ceļojumos, bija slimas vai arī, skaitītājam ierodoties, apara laukus ārpus mājas.

Pēc **The Stars and Stripes**

FEĻETONS

Tramvaja biļete

Ir dzirdēts kādas personas izteiciens, ka mūsu sūtņu pilnvarām esot tramvaja biļešu vērtība. Tas ir ļoti gaišs izteiciens. Tā vien liekas, ka tas, kā jau viss gaišais, nāktu no austrumiem. Šoreiz tas tomēr nenāk no austrumiem: tas nāk no pašu latviešu vidus. Šis apstāklis padara šo izteicienu vēl vērtīgāku. Pasaulē patērēts daudz papīra un vārdu, izšķirzājot garīgo un materiālo vērtību vērtības, bet šī feļetona autors, apzinādamies savu spēju un zināšanu niecīgumu, aprobežosies tikai ar tramvaja biļešu vērtības izšķirzājumu. Kas ir tramvaja biļete? Maza papīra strēmelīte ar seriju un numuru, dažādi ieplēsta un caurumota, vārdu sakot, tā nav Atlantijas charta, bet ar šo papīra strēmelīti tomēr var braukt tramvajā. Braukt tramvajā šajos laikos, kad trūkst limuzīnu un taksametru, ir liela laime, un laimīgs ir tas, kam ir tramvaja biļete. Nelaimīgs un saīdzis ir tas, kam šādas biļetes nav. Tam atliek tikai divi iespējas: iet kājām vai braukt „uz zaķa." Ak, tā: ir vēl trešā iespēja — izņemt tramvaju no apgrozības. Tādā gadījumā, protams, tramvaja biļetēm būtu piemiņas lietiņu vērtība, bet tā tomēr būtu lielāka par dažu vārdu vērtību. Mūsu sūtņu pāris pilnvaru — „tramvaja biļetes" ir vienīgie atlikušie eksemplāri no tiem tūkstošiem, ar kuriem kādreiz „tramvajā" brauca mūsu valstsvīri un mēs paši. Vai vajadzētu šo atlikušo „tramvaja biļešu" vērtību noniecināt? Kam par labu nāktu šī noniecināšana? Šī feļetona autors par to vaicāja dažiem mūsu nometnes bērniem. Viens knaukis atbildēja: „Mammiņai," bet otrs, gan pēc lielākas apdomāšanās: „Tētiņam."

Ar bērnu mutēm kādreiz runājot pats mīļais Dievs.

Drūmais

Mums raksta

Jācej tikumība

Pat mūsu trimdas laikrakstos tagad itin bieži parādās raksti, kuros norādīts uz mūsu nometnēs ieviesušamies netikumiem. Tos parasti izskaidro ar nenormālajiem dzīves apstākļiem, kādos mūsu lielākā daļa atrodas jau otru gadu. Rakstīts arī, ka neesot nosakāms, kad šāda nenoteikta dzīve gūs atrisinājumu. Spriežot pēc svēto rakstu datiem, varu teikt, ka šāds mūsu stāvoklis var vēl turpināties pāris gadu. Tāpēc mēs ne tikai nedrīkstam ļaut mūsu tikumībai slīdēt uz leju, bet gan jādara viss iespējamais tās celšanai. Esmu novērojis, ka nometnēs notiekošos dievkalpojumos dievlūdzēju kļūst arvien mazāk. Ja mēs vēl vairāk atkritīsim no Dieva, tad posts, kas tā jau nomāc visu pasauli, mūs apdraudēs vēl vairāk. Mums jāgādā, lai mūsu vidū būtu vairāk laimīgu un nekurnošu cilvēku. Mums jāievēro nometņu kārtības nosacījumi, bet pār visu vairāk — Dieva likumi. Domāju, ka būtu labi, ja ikvienā nometnē visi labi domājošie cilvēki no sava vidus izvirzītu vienu vai vairākus godīgus cilvēkus, kam uzticētu īpašas nometnes iemītnieku vērtējuma grāmatas rakstīšanu. Tanī būtu pieminami visi nometnes iemītnieki, kas izceļas ar savu godīgumu vai negodīgumu. Grāmatas vadītājam un ierakstu atzīmētājiem vajadzētu būt klusiem vērotājiem un vērtētājiem, kas atklātībai nav zināmi, jo tā viņi savu svētīgo uzdevumu varētu veikt neviena netraucēti un neietekmēti. Savā vērtējuma darbā viņiem vajadzētu vadīties no vārdiem: „Dariet līdzcilvēkiem tāpat, kā jūs gribētu, lai citi jums dara." Tā neies zudumā nometņu iemītnieku kā teicamie un godājamie darbi, tā arī katra nosodāmā rīciba. Kad būsim atkal mājās, tad vērtējumu grāmatas mums dos iespēju zināt dzīves atjaunošanai piemērotākos un pārbaudītākos cilvēkus, kas rīkojas pēc kristietības ideāliem un kam rūp tautas labklājība. — **Oto Remiķis**, Latvian Camp 1, Dinkelsbühl, Bay. (13a).

TUR

Latvijas PSR komponistu savienība 16. oktobra sēdē noklausījās J. Ķepiša, S. Krasnopjorova un Jēkaba Mediņa jaunās un laikmetīgās dziesmas. Pēc pārrunām par masu dziesmām un to komponēšanu sēdes dalībnieki atzinuši, ka dziesma tautas atmiņā var palikt tikai tad, ja tā ir tuva tautas garam. — Daugavpilī tuvākā laikā atvērs vēl otru dzelzceļu amatniecības skolu. Līdz gada beigām visā Latvijā jāatver vēl 14 šādas skolas. — Labu priekšzīmi parāda Baltinavas zemnieki. 107 sarkankarogotos pajūgos tie savākšanas punktos atveduši 23 to labības virs normas. Sarkankarogoto pajūgu karavānu organizēšanā lieli nopelni partijas darbiniekiem. Arī Jelgavas apriņķa zemnieki arvien vēl turpina nodot labību virs normas. Apriņķa labības savākšanas punktos katru dienu ierodas sarkankarogotie vezumi ar labību. — Rigas apriņķa zemnieki steidz nodot linus virs plāna. Sevišķi rosīgi šinī ziņā Ogres pagasta zemnieki („Auseklis" Braunšveigā). — Raimonds Lakosts Parīzes „L'époque" slejās rakstā „Angļi-amerikāņi un dzelzs priekškars" 18. oktobrī min: „Vai visa žēlsirdība un tikumi dzelzs priekškara viņā pusē būtu pazuduši? Pēdējais ‚Imperial Policy' grupas biļetens apraksta, kā Padomijas okupācijas karaspēka vienības apejas ar Latvijas iedzīvotājiem. Ziņojuma autors ir kāds ārsts — Latvijas žīds, ko bija internējuši jau vācieši. Par savu dzīvi tos nomainījušās Padomijas varas apstākļos viņš stāsta: — Es nekad neaizmirsīšu tās satriecošās ainas, kādas es vēroju, krieviem strādādams, Sarkandaugavas slimnīcā. Tur bija vairākkārtīgi izvarotas 9-12 g. v. meitenes un arī sievietes, kas bija vecākas par 70 g. Dažiem upuriem bija uzšķērsts vēders. Ar veneriskām slimībām inficēto sieviešu skaits Rīgā pārsniedz 80 proc. Pagājušā vasarā krievi pareizticīgo katedrāles priekšā lika pakārt vienā pašā reizē 300 cilvēku. 1946. g. janvārī sākās deportācijas, kas turpinās bez pārtraukuma. Riga paliek bez saviem iedzīvotājiem. Krievi ieņēmuši labākās mājas, panemot arī mēbeles, īpašniekiem atstājot tikai gultu un krēslu."

Ziema...

(Turpinājums no 3. lappuses)

lija darot visu iespējamo, lai paturētu savu kaŗaspēku Vidējos austrumos. Šāda kaŗaspēka atrašanās ne-ienaidnieka valstīs radīšot tikai tautu nemieru. Sīrijas delegāts sacīja, ka arabu valstis vienojušās nepacelt pretrunīgo Palestīnas jautājumu pilnsapulces tagadējā sesijā. Izrādās, ka Vidējo austrumu valstu pārstāvji izlēmuši atbalstīt Sīrijas kandidatūru uz sēdekli Drošības padomē, ko atbrīvo Ēģipte. Pilnsapulces vispārējās debatēs arabu grupas vadītājs Fariss Bejs netieši pieskārās Palestīnas jautājumam, pasvītrojot, ka bēgļu novietošanā uz dzīvi cituviet jāievēro viņiem paredzētās nometināšanas valsts tautas brīvi izteiktā griba." — UNRRA's ģenerāldirektors Fiorello Lagvardija ziņojumā UN pilnsapulcei saka, ka ogļu trūkums un elektriskās enerģijas sadales grūtības ir galvenie šķēršļi Eiropas rūpnieciskai atspirgšanai. Par Vāciju viņš saka: „Vācija patlaban ir saimnieciskais tukšums Eiropas vidienē, ko citas valstis vēl nav aizpildījušas." Ziņojumā UN ģenerālsekretāram Lijam viņš brīdina, ka, UNRRA'i izbeidzot savu darbību jau 1947. g. sākumā, „kritiski un neskaidri apstākļi iestāsies Austrumeiropā, Itālijā un Ķīnā." — Ēģiptes delegāts Mohammeds Huseins Heikals Paša pieprasīja, lai lielvalstis izvāc savu mazās valstīs novietoto kaŗaspēku un izbeidz „ārējam spiedienam līdzīgu rīcību pret mazām nācijām." Pretēji gaidītam, Heikals angļu-ēģiptiešu attiecības īpaši nepieminēja. — **Londonas** „Evening Standard" raksta, ka angliete Merija Hojera, kas pieteic savas autores tiesības uz UN lietojamo emblēmu (olīvas zars ar pasaules karti), izteikusies, ka, pēc viņas domām, tas būtu tikai „piemērots žests," ja katra no 51 Vienotās Nācijas viņai samaksātu pa 4.000 dol.

Teksasietis piedāvā mājas igauņu klejotājiem

Dallasā, 27. okt. (AP). — Kāds šejienietis piedāvājis 500 akru savas zemes Teksasas štātā, dzīvokļus un darbu 10 no 16 igauņu grupas, kas mazā laivā no Zviedrijas ieradās Miamijā. Šejienes vēža klīnikas saimnieciskais direktors Harijs Hoksijs (Hoxey) vēstulē prezidentam Trumenam saka, ka viņš šos bēgļus uzskatot par nokļuvušiem „tādā pat stāvoklī, kādā bija Kristaps Kolumbs. Tikai ar šāda veida cilvēkiem varējusi tapt Amerika."

The Stars and Stripes

Londonas laikraksti pārrunā Čerčila izteikto jautājumu

Londonā, 27. okt. (AP). — Vinstona Čerčila nesen izteiktais jautājums — vai tas ir tiesa, ka Padomju Savienībai Eiropā ir kaŗam pilnīgi sagatavotas 200 divīziju? — par jaunu atbalsojies Londonas svētdienas laikrakstos. Lielākā daļa rakstītāju atzīmē, ka Padomijas divīzijas ir mazākas par angļu vai amerikāņu divīzijām, tikai nedaudzām esot lielākām par 10.000 vīru. Vispārējs atzinums ir, ka daudzas Padomijas divīzijas īstenībā nevarot saukt par „kaŗam pilnīgi sagatavotām." Viens no nedaudzajiem laikrakstiem, kas apsveic bij. ministru prezidenta jautājumu, — „Sunday Times" aplēš, ka krieviem ir 100 divīziju Vācijā, 30 Rumānijā, 20 Austrijā, 20 Ungārijā un pārējās uz sakaru līnijām Bulgārijā un Polijā. „The Observer" par iespējamāko uzskata 195 divīzijas, no kuŗām 90 esot Vācijā, 20 Austrijā, 11 Somijā, 25 Polijā un 50 Balkānos. **The Stars and Stripes**

SPORTS

Vienās no pēdējām vieglatlētikas sacensībām Ķīlē, kur tehnisku apstākļu dēļ vācieši bija latviešu trimdas vieglatlētu pretinieki tikai dažās disciplīnās, atkal gūti atzīstami rezultāti. Latvieši visur, atskaitot disku, bija pirmās vietās. **100 m** Priednieks veica 11.0, Krauklis 11.4. **400 m** Čuderāns 53.8. **Tāllēkšanā** šīvā sacensībā Kļaviņš 6,34, Hakelis 6,32, Priednieks 6,31. Šķēpa mešanā Stendzenieks 63,34, Hakelis 58,02 Čačiņš 46,60. Lodes grūšanā Millers 13,48, Upmalis 12,99, Liepnieks 12,18. Diska mešanā vāc. Štāls 39,00, Millers 36,20, Liepnieks 34,65. Mūsu vienīgā vieglatlēte E. Kāpostiņa šoreiz tāllēkšanā kopīgi ar vīriešiem laboja savu Baltijas tautu sporta sacensībās gūto rezultātu, spējot 5,07 **(Mārtiņš Kalve).**

Vācija

Ģen.-ltn. Klejs **Berlīnē** paziņo, ka nedēļas laikā līdz 23. okt. ASV joslas robežpolicija liegusi iekļūšanu joslā 5201 personai un konfiscējusi preces 512.504 marku vērtībā. Atbrīvojot vēl 489 personas no civilinternēto nometnēm, brīvība atdota jau 42.434 vāciešiem. Turpinātā kampaņa pārvietoto personu repatriācijai no 15.—22. okt. ļāvusi repatriēt 7376 DP uz to mājām Polijā, Ungārijā, Itālijā, Čechoslovakijā, Austrijā un Spānijā. — **Eslingenā** naktī uz 28. okt. vācu denacifikācijas tiesas nama elektrības slēdžu dēļa istabā uz loga palodzes eksplodēja bumba. Cietušo nebija. Šajā sakarā apcietināts 10 personu. Pēc ASV MV sakaru un drošības virsnieka kpt. Semaško domām, bumba bijusi „šķietami identiska" tām bumbām, kas priekš 8 dienām eksplodēja denacifikācijas iestāžu namos Štutgartā un Baknangā. — ASV Militārā valdība **Berlīnē** paredz pieprasīt Vašingtonai tās atzinumu, vai vācu strādnieku sūtīšana uz Krieviju ir legāla un vai šāda krievu rīcība, ko angļi dēvē par „cilvēku tiesību pārkāpšanu," atbilst Hāgas konvencijai un Starptautiskā militārā tribunāla Londonas chartai. — Krievu licencētā **Berlīnes** prese 27. okt. atklāja pretuzbrukumu pārmetumiem, ka Berlīnes strādnieki esot deportēti uz Krieviju. „Tägliche Rundschau" pa visu pirmo lapaspusi liek virsrakstu „Taisnība par speciālistiem," bet „Berliner Zeitung" — „Nacistu speciālisti strādā pie atombumbas." „SNB" (Padomijas ziņu birojs) ziņojumā „Tägliche Rundschau" slejās pastāstīts, ka zināms skaits vāciešu aizbraucis uz Krieviju, pie kam visi tie „devušies pēc pašu brīvās gribas," ko nevarot salīdzināt ar „masu deportācijām uz Ameriku un Angliju." Lai to pierādītu, rakstā minēti 11 ziņojumu, kas stāsta par vācu zinātnieku un tehniķu ierašanos Anglijā un Amerikā, piemēram: „Ir labi zināms, ka amerikāņi, kad tie bija okupējuši Tīringu, piespieda tiem pievienoties 2400 vācu lietpratēju." Pretstatam rakstā pastāstīts par vācu strādnieku vēlēšanos doties uz Krieviju. Rakstā teikts, ka strādnieki, kas pieteikušies vešanai uz Krieviju, esot sacījuši: „Mēs ļoti vēlamies uzsākt savu jauno darbu Krievijā, jo mēs gribam ļoti daudz mācīties. Mēs varēsim dzīvot labākos apstākļos un vairāk pelnīt." — ASV MV **Berlīnē** paziņo, ka visi ASV joslas 12.000.000 iedzīvotāju, kas ir vecāki par 18 g., saņēmuši jaunus personības dokumentus — „Deutsche Kennkarte." To nav tikai daļai slimnīcās esošo, jaunpienācējiem šinī joslā un personām DP nometnēs, kam ir pārvietoto personu „Identity Cards." Visi pārējie personības dokumenti ASV joslā izsludināti par nederīgiem jau 30. sept. No 30. okt. visiem vāciešiem un bezpavalstniekiem, kas ir vecāki par 18 g., jābūt šādai „Kennkarte." — Mācītājs Mārtiņš Nīmēllers, kas vairākus gadus atradies nacistu koncentrācijas nometnēs, amerikāņu licencētā **Berlines** laikrakstā „Der Tagesspiegel" pārmet vāciešiem izvairīšanos no savas vainas atzīšanas sakarā ar nacistu režīmu. Preses intervijā Nīmēllers ieteica amerikāņu Militārai valdībai izņemt no vāciešu rokām visu denacifikācijas lietu un kārtot to pašiem. Sabiedrība esot zaudējusi uzticību taisnai tiesai, jo denacifikācijas programmas reālizācija cietusi neveiksmi. Vācieši tāpēc vainojot amerikāņus, amerikāņi vāciešus, bet neviens neuzņemoties atbildību.

ASV

Tirdzniecības flotes komisija **Vašingtonā** paziņo skaitļus, kas pierāda, ka ASV ir lielāka tirdzniecības flotes kuģu tonnāža nekā visai pārējai pasaulei kopā. Šīgada 30. jūn. valdībai un privātām sabiedrībām piederēja pāri par 95 milj. to (salīdzinājumā ar pirmskaŗa 11,6 milj. to no visas pasaules 80,6 milj. to). Pirmskaŗa pasaules lielākai tirdzniecības flotes valstij — Anglijai bija 24 milj. to. — 28. okt. beidzās Amerikas visdārgākais tirdzniecības flotes jūrnieku streiks, kapteiņu, stūrmaņu un loču arodbiedrības (AFL) streikotāju posteņiem atstājot ASV austrumu un Meksikas jūras līča piekrastes ostas. Arodbiedrība visiem biedriem lika atgriezties darbā, jo biedri ar lielu balsu vairākumu piekrituši apstiprināt ar 44 kuģu sabiedrībām panākto vienošanos, kas izbeidz 28 dienu streiku. Darbā atgriezušies arī tirdzniecības flotes mašīnistu arodbiedrības (CIO) biedri. Abas arodbiedrības panākušas algu paaugstināšanu par 15 proc.

Indijā

Kalkutā risinās visasiņainākie indiešu un musulmaņu nemieri, kādi piedzīvoti kopš pag. g. augusta. Slepkavības, dedzināšanas un laupīšanas ir tik plašas, ka oktobra pirmajās 14 dienās Bengalijas valdībai bija jāpalīdz vismaz 800.000 cilvēku. Mahatma Gandijs devies uz nemieru vietām Austrumbengalijā.

The Stars and Stripes

Sludinājumi

Latviešu virsniekus un instruktorus (ne vecākus par 40 g.), kas pārvalda franču valodu un kas meklētu nodarbošanos, steidzami lūdz sazināties ar māc. A. Liepiņu: c/o Latvian Red Cross, Uhlandstr. 7, Esslingen-Neckar, Wttbg. (14a). 3826

Manam starpjoslu preču satiksmes uzņēmumam patlaban ir iespēja pārsūtīt un saņemt sūtījumus no dažādām Vācijas okupācijas joslām (izņemot Polijai piedalītos apg.). Tautiešiem, kam, pārvietojoties uz rietumiem, kustamā manta palikusi austrumjoslā un kas vēlētos to tagad saņemt, jāpaziņo man rakstveida pieteikumā: patlabanējā mantas turētāja resp. pārvaldītāja vārds un adrese (iestāde vai firma), mantu daudzums resp. gabalu skaits un iesaiņojuma veids (kastes, maisi etc.), saturs (drēbes, mājturības priekšmeti, grāmatas, mēbeles etc.), aptuvens svars un visa sūtījuma kopvērtība (personīgā vērtējumā) un vai vēlaties sūtījumu apdrošināt. Pārpratumu novēršanai un lai panāktu vienošanos ar mantu pašreizējo turētāju, šim pieteikumam vēlams pievienot notariālu pilnvarojumu uzrādītājam (vācu valodā). Sūtījumi ilgst 2—4 ned. un apmaksājami normālu tarifu robežās, pieskaitot 10—20 proc. no uzdotās kopvērtības. Reizē ar veicamā uzdevuma pieteikumu jāiemaksā manā pasta tek. r-nā Postscheckamt Hannover 106.477 (no citām joslām vēstulē) 50 marku. Visa sarakste adresējama (atbildei lūdzu pievienot pastmarku) **F-a Ing. Edg. Alberings, Interzonen-Wirtschaftsverkehr, Jerxheim-Bhf.,** über Schöningen, Braunschweig (20). **NB.** Latviešu nometņu pārstāvjus lūdzu painformēt arī savus lietuviešu un igauņu kollēgas. **Edgars Alberings** 3821

Rēricha biedrības biedrus lūdzu paziņot savas adreses. „Roerich Academy of Arts" (200 West 57th Street, New York 19, N.Y., U.S.) uzdevumā Eiropā Dr. ing. **Alex E. Rencs:** Postfach, Leonstein, Oesterreich. 3823

Lūdzu atsaukties, kas būtu paņēmis līdz no Latvijas **M. Sostes** Ģeometrija vidusskolām, Plānimetrija, 1. daļa. Paziņojumu lūdzu sūtīt **latviešu ģimnazijas direktoram:** Latvian Camp, Kleinkötz b. Günzburg/Donau, Bay. (13b). Sarakstīšanās un citus izdevumus atlīdzinās. 3738

„Telefunken" biroja d-kus un tautiešus par sievu **Martu Putniņu** no Rīgas, Dārza 24-4, lūdz z. **Ansis** Eduards **Putniņš:** UNRRA Team 216, DP Camp 1209, Elmshorn (24). 3079

Jaunjelgavas komercskolas skolēnusnieces un paziņas no Seces lūdz atsaukties **Arturs Formals:** 81 G 411795 — „OT," U.S. PWE 9094, Naples, Italy. 3822

Par **Borisu Orechovu,** dz. 18. 29. 11., no Rīgas, bija 19. div. Skaistlauka art. p., lūdz z. māte **L. Orechova:** Bühringerstr. 1, Gunzenhausen, Bay. (13a). 3815

Sievu **Lidiju Ņečajevu,** dz. 25. 15. 1., un dēlu **Nikolaju,** dz. 44. 2. 11., m. **Vladimirs Ņečajevs:** DP Camp, „Marly-Flats," Marlistr. 94 a, Lübeck (24). 3816

Voldemāru Žani Dzītaru, dz. 23. 28. 10., no Kalvenes p. m. **Miķelis Dzītars:** Bühringerstr. 1, Gunzenhausen, Bayern (13a). 3817

Jāni Bluķi ar ģimeni no Liepājas un **Mariju Ziemeli** ar ģimeni no Rīgas, bija Hotel „Königsvilla," Schlossberg 12, Karlsbad, m. **Aleksandrs Nagļa:** Latvian DP Camp, Sarstedt, Kr. Hildesheim (20). 3819

Rūdolfu un **Annu Viļumsonus** no Ogresgala m. **Pēteris Strazdiņš:** Blücherstr. 19, Flensburg-Mürwik (24). 3820

Ģsp. izp. **Arturu Broku,** dz. 27. 17. 4., bija 21. gūst. nometnē Laonā, Francijā, m. brālis **Osvalds Broks:** UNRRA Team 532, Obernburg/M., Bay. (13a). 3825

Kaŗavīri! Par **Osvaldu Janeli,** dz. 23. 6. 12., 43. g. bija Dņepropetrovskā, Ukrainā, FP 45642-b, lūdz z. **Marija Sīle:** Reibesdorf 2, Post Kammer-Attersee, Oesterreich. 3824

Kaŗavīri! Par artileristu v. v. **Kārli Moru,** FP 35103, 45. II beigās redzēts pie Landekas, lūdz z. **K. Ozoliņš:** c/o Miss Betty Gugl, Bogengasse 7, Spittal/Drau, Kärnten, Oesterreich. 3791

Rolandu Riņķi no Gaujienas p. m. **Arnolds Riņķis** no Rīgas: Mooslostr. 123, Weiden, Bayern (13a). 3789

Radus un paziņas m. **Vītauts Pandars** no Jelgavas: UNRRA Team 174, Menden, Westf. (21). 3796

Ģsp. izp. **Kārli Neilandu** m. **Elza Neilande:** Latvian Camp, Ohmstede, Oldenburg i. O. (23). 3007

Radus un paziņas m. Jānis un Vladislavs Strods no Dagdas: UNRRA Team 174, Menden, Westf. (21). 3795

Piederīgos m. **Berta Brilta:** DP Camp, Junkers, Kassel-Bettenhausen (16). 3781

Ceraukstieši! Par K. Bračkus ģimeni no Bračkiem lūdz z. **J. Kaspars:** Latvian Camp, Fliegerhorst, 8-43, Memmingen, Bayern (13b). 3800

Polic. p. kpr. **Vili Rītiņu,** dz. 21. g. Līvānos, **Pēteri Rītiņu,** dz. 14. g., **Elzu** un **Albertu Adītājus** no Rīgas, Matīsa 88-21, m. brālis **Ernests Rītiņš:** Sanatorium, Haus Rusel, b. Deggendorf, Bayern (13a). 3758

Kaŗavīrus **Rolandu Leinasari,** dz. 19. 15. 6. Rīgā, **Osvaldu** un ģsp. izp. **Bruno Kaļiņikovus,** abi no Rīgas-Sarkandaugavas, **Katrīnu** un **Līliju Ansones** no Rīgas, Brīvības i., Vācijā bija Weitengasse, Brüx, Sudetenland, m. **Sofija Lasmane:** Hauptstr. 234, Heidelberg (17a). 3756

Par **Mildu Ādģēri** no Cēres Ezerkalniem lūdz z. **Arnolds Ķāvis:** Latvian Camp, Seedorf, Bez. Bremen (23). 3761

Par kaŗ. **Fedoru Taubenbergu,** dz. 20. g., pēd. z. 45. III, lūdz z. māte **Z. Taubenberga:** DP Camp, 6-33, Artillerie-Kaserne, Lübeck (24). 3717

Par dēlu ltn. **Ēriku Rozensteinu,** dz. 21. g. Ventspilī, 45. 18. 3. bija Zedlitzfelde b. Pölitz, Kr. Stettin, lūdz z. **Valda Rozensteina:** Latvian Camp 16, Liebenburg über Goslar (20). 3807

Eduardu Galviņu, dz. 26. 26. 5. Daugavpilī, m. vecāki **A. Galviņš:** Central Latvian DP Camp, Würzburg, Bayern (13a). 3818

Kaŗavīri! Par **Pēteri Barkeviču,** dz. 24. g. Ezernieku p., no Alojas p. lūdz z. **M. Barkevičs:** Altstuttgarterstr. 9/1, Esslingen/Neckar, Wttbg. (14a). 3805

Par kar. **Verneru Rogu,** dz. 13. 10. 3., lūdz z. māte **O. Roga:** „Wittelsbacher Hof," Weissenburg, Bay. (13a). 2726

Par vīru **Mārtiņu Pavāru,** dz. 09. 29. 10. Rīgā, no Ērenpreisa vel. f., lūdz z. **Ida Pavāre:** Gr. Gröpelgrube 61, Lübeck (24). 2733

Vīru **Jāni Migli,** dz. 06. 22. 11., un **Jāzepu Brili,** dz. 12. g., m. **Marta Migle** no Vecpiebalgas Baltačiem: Latvian Camp „Venta," Essern über Uchte (23). 3785

Par kaŗ. **Ziedoni** un **Tālivaldi Pīlagiem,** dzimuši 24. 19. 9. Umurgas p., 45. IV bija pie Dancīgas un Svinemindes, lūdz z. māte **Otīlija Pīlaga:** DP Hospital, Grill-Chaussee, Glückstadt/Elbe (24). 3718

Vīru **Richardu Sauli,** dz. 04. 7. 6. Rīgā, m. **Olga Saule:** Baltic Camp, Dengkofen, Post Mengkofen, Kr. Dingolfing, Bayern (13a). 2823

Radus un paziņas m. **Harijs Sniķeris,** dz. 22. 20. 1.: Latvian Camp „Cerība," Holzen, Kr. Holzminden (20). 3750

Kaŗ. Jelgavas akad. stud. Dimitriju Krilovu no Jelgavas, dz. 15. 5. 9., 45. 26. 5. bija Braunšvelgā, Res.-Laz., Abt. Heinrichstr., m. māte Elza Krilova: Latvian DP Camp, Bergenhusen, Kreis Schleswig (24). 3114

Rīgas pils. 1. (angļu) ģimn. audz. **Laimonu Grosbergu,** dz. 25. 6. 11., 45. 16. 1. bija Tuškovā 33. p. 3. btl. 9. r., m. māte **Maija Grosberga:** Frauenrichter Str. 22, Weiden, Bay. (13a). 3754

Par Ņinu Lielausi, dz. 24. g., no Subates-Ilūkstes, 45. I bija Hahnenklee im Oberharz, lūdz z. Art. Helvigs: Maille 4/II, Esslingen-Neckar, Wttbg. (14a). 3782

Kārli Niedru no Jēkabpils, bija Lackovas nometnē Pomerānijā, un dēlu **Oskaru Skuju,** dz. 11. 10. 7. Jēkabpilī, bija Bauskas polic., m. **Pēteris Skuja:** DP Camp 570, Bar. 17 b, Wedel, Holst. (24). 3115

Kpr. **Jāni** Voldemāru **Resno,** dz. 18. 14. 5. Vecpiebalgas p., no Pociema Spricēm, 44. IX bija kpt. Laumaņa btl. Jaunpiebalgas Zosēnos, bet 44. g. beigās it kā pie Tornas 15. div. būvbtl., m. agr. **Pēteris Kalniņš:** DP Camp, Bar. 39, Rennplatz, Ohmstede, Oldenburg i. O. (23). 2887

Par skolotājas **Olgas Gudrenieces** dzim. Puigas un meitiņas **Astridas** gaitām Vācijā ļoti lūdz z. vīrs inž. **Jānis Gudrenieks:** b. Frau Schreiber, v. Leistnerstr. 16, Straubing, Bayern (13a). 3780

Radus un paziņas m. Ilga Celmiņa un Herta Cināta no Rīgas, Tērbatas 88: Hochstr. 3, Greven, Westf. (21). 3771

Rasmu Līmani dzim. Spuri, dz. 24. 10. 9., no Rīgas, Miera 101-64, m. **A. Līmanis:** UNRRA Camp, Teltower Damm 87, Berlin-Zehlendorf (1). 3265

Latv. meist. vingroš. **Jāni Roni** lūdzam paziņot savu atrašanās vietu Vācijā. Ing. mech. **E. Daģis:** Ulusunda Gummifabriks AB, Ulusunda-Stockholm, Sweden, un arch. **Jānis Daģis:** Latvian Camp „Fruerlund," Flensburg (24). 3783

Frizieri **Kārli Alksni,** dz. 00. 22. 11., no Rīgas m. sieva **Kristīne Alksne:** Latvian DP Camp, Waldstr. 292, Offenbach/Main (16). 3244

Kaŗavīri! Par ltn. **Klaudiju Zībertu** lūdz z. māsa **Irma Šabirovska:** Marienstr. 6, Helmstedt (20). 2935

Radus m. **Jāzeps Koroševskis** no Bērzgales p.: Becelaere Kas., Esslingen/Neckar, Wttbg. (14a). 3180

Par **Vitaliju Dambranu,** dz. 25. 21. 8. Rīgā, bija Konicā, Ludendorfa kazarmās, lūdz z. māte **Olga Ērmane:** Pusarnitz 441, Bez. Spittal, Kärnten, Oesterreich. 3549

Par dēliem serž. **Edgaru Šteinbergu,** dz. 19. 15. 2. Rīgā, precējies, 45. II bija div. „Kurzeme" Tornā, FP 37663-I, un **Visvaldi** Ilmāru **Šteinbergu,** dz. 24. 21. 2. Rīgā, bija darba dien. Sofienvaldē, FP 15033 c, lūdz z. **Emīlija Šteinberga:** Lehndorf 45, Spittal, Kärnten, Oesterreich. 3680

Radus un paziņas m. **Kārlis** un **Herta Celmi** no Bērzes Bāļām: c/o **A. Mucenieks,** Dansk Rode Kars, Flygtninglejr, Kongs-Frederiksvej, Aalborg, Danemark. 3776

„Latviešu Vēstneša" 1 mēneša abonements ar piesūtīšanu maksā 5 markas, 2 mēnešu — 8 markas. Abonementu pieņem no jebkura numura. Atsevišķa numura cena 50 fen. Tuvinieku meklēšanas sludinājumi par katru pilnu vai saīsinātu vārdu 30 fen., pustreknā salikumā 45 fen., tekstā 90 fen. Pārējie sludinājumi 100 proc. dārgāk. „Latviešu Vēstneša" pārstāve angļu okupācijas joslā — Lidija Dravniece: Latvian Camp, „Frische Quelle," Hiddesen bei Detmold, Lippe (21a); Austrijā — Rūdolfs Kalniņš: DP Camp, Glasenbach bei Salzburg, Oesterreich. Maksājumiem Austrijā piemērojamas tās pašas likmes šiliņos. Par laikraksta savlaicīgu nesaņemšanu vai abonementa pārtraukšanu tehnisku vai neparedzētu iemeslu dēļ izdevējs atbildību neuzņemas.

Printed by Manz, Dillingen. — 12.300